

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
(พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓)

เทศบาลตำบลเขาเจียก
อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

WWW.KHAOJEAK.GO.TH

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๓
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๕
บทที่ ๓ การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น	๑๓
บทที่ ๔ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	๓๓
บทที่ ๕ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น	๓๕
บทที่ ๖ การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	๓๗

บทที่ ๑
บทนำ

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ๒ ประเภท คือแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี เพื่อเป็นกระบวนการกำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายที่วางไว้

เทศบาลตำบลเขาเจียก ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางระบบการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นการเตรียมการสำหรับการพัฒนาในอนาคต โดยได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ทั้งในด้านนโยบายการพัฒนา เนื้อหาสาระ กระบวนการ ขั้นตอน และระยะเวลาดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง และแผนพัฒนาอำเภอเมืองพัทลุง โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งได้อาศัยกระบวนการประชาคมในการระดมความคิดเห็นและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อกำหนดอุดมการณ์ร่วมและทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนและครอบคลุมภารกิจในทุกๆ ด้านตามที่กฎหมายได้กำหนด ครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมายอันได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ และครอบคลุมพื้นที่ในทุกหมู่บ้านในเขตตำบลเขาเจียก โดยมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ นโยบายของรัฐบาล แนวทางการพัฒนาจังหวัด การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเขาเจียกว่าจะพัฒนาไปในทิศทางใด ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมของท้องถิ่นเพื่อแปลงวิสัยทัศน์ดังกล่าวมาสู่การปฏิบัติโดยยึดหลักความเป็นไปได้และประโยชน์สูงสุดที่ชุมชนจะได้รับต่อไป

ทั้งนี้ เทศบาลตำบลเขาเจียกได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้วเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนดบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

1.1 ลักษณะยุทธศาสตร์ของแผนการพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอและแผนชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑. เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาเทศบาลตำบลเขาเจียก ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒. เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาเทศบาลตำบลเขาเจียก ให้สอดรับกับแนวทางพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป็นไปตามนโยบายการพัฒนาของจังหวัดพัทลุง

๓. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดงาน/โครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาสามปีของแต่ละปี

๔. เพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการของเทศบาลตำบลเขาเจียกที่กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายของการพัฒนาไว้ชัดเจนและเป็นต้นแบบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาช่วงต่อไป

1.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหาความต้องการ ประเด็นการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาของหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแจ้งเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่นให้ความเห็นชอบ

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑. ใช้เป็นกรอบแนวทางและทิศทางในการพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๒. เป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น

๓. ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ ๒
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลเขาเจียก

ประวัติความเป็นมา

เทศบาลตำบลเขาเจียก อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ได้รับประกาศจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล ตามประกาศกระทรวงหมาดไทย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๒.๑.๑ สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง เทศบาลตำบลเขาเจียก ตั้งอยู่เลขที่ ๗๘ หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาเจียก อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองพัทลุงและศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางด้านทิศตะวันตก ประมาณ ๖ กิโลเมตร

พื้นที่ ตำบลเขาเจียกมีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๑๔.๒๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๘,๙๐๖ ไร่ เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตรประมาณ ๗,๙๓๓ ไร่ นอกนั้นเป็นพื้นที่หนองน้ำ คู คลอง และที่อยู่อาศัย สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขา มีสายน้ำไหลผ่าน มีคลองส่งน้ำชลประทาน ๓ สาย และแหล่งน้ำธรรมชาติอีกหลายแห่ง พื้นที่เหมาะแก่การเกษตรกรรมโดยเฉพาะการทำนาและเลี้ยงสัตว์ เป็นแหล่งผลิตสินค้าทางการเกษตรที่มีความสำคัญของจังหวัดพัทลุง บริเวณทิศตะวันตกเฉียงใต้ของพื้นที่ตำบลเป็นที่ตั้งของภูเขาเล็กๆ ชื่อว่า “ภูเขาเจียก” เชิงเขาด้านทิศเหนือเป็นที่ตั้งของวัด เรียกว่า “วัดเขาเจียก” มีถ้ำพระและบริเวณที่สวยงาม ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่ ถัดจากพื้นที่วัดเขาเจียก เป็นที่ตั้งของชุมชนขนาดใหญ่ มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ส่วนพื้นที่รอบเชิงเขาด้านทิศตะวันออก ทิศตะวันตก และทิศใต้ เป็นพื้นที่ราบสำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรมของประชาชนตำบลเขาเจียก

ประวัติความเป็นมาของตำบลเขาเจียก ตำบลเขาเจียก มี “ภูเขา” เป็นสัญลักษณ์ มีความยาวจากด้านทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก เรียกว่า ยาวตามหวัน หรือ ยาวตามดวงตะวัน ประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร แต่ภูเขาอื่นๆ ส่วนใหญ่ยาวจากทิศเหนือไปทิศใต้ เรียกว่า ยาวขวางหวัน หรือยาวขวางดวงตะวัน เมื่อมองมาจากทางด้านทิศเหนือจะเห็นเป็นรูปลักษณะคล้ายช้างนอนหมอบ หันศีรษะไปทางทิศตะวันออก และมีลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่ง คือบนภูเขาเป็นที่ราบมีเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่ ซึ่งชาวบ้านโดยทั่วไปเรียกกันว่า “นาเขา” มีต้นไม้นานาพันธุ์ และมีสัตว์อาศัยอยู่ ตามตำนานในสมัยก่อน เล่าต่อกันว่าบริเวณรอบเชิงเขามีต้นลำเจียกขึ้นหนาแน่น ชาวบ้านจึงเรียกสั้นๆ ว่า “เขาเจียก” ต่อมาชื่อตำบลเขาเจียกก็ได้เรียกตามภูเขาแห่งนี้ซึ่งมีมาเป็นเวลานานจากหลักฐานการสร้างวัดเขาเจียก เมื่อ พ.ศ. ๒๐๑๐

อาณาเขตติดต่อของตำบลเขาเจียก

ทิศเหนือ	จด	ตำบลปรางหมู่ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ทิศใต้	จด	ตำบลท่ามิหรำและตำบลนาท่อม อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันออก	จด	ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันตก	จด	ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

การคมนาคม มีเส้นทางรถยนต์สายหลักตัดผ่านพื้นที่ ๒ สาย คือ

๑. เส้นทางรถยนต์สายเอเชีย (ทางหลวงหมายเลข ๔๑) ตัดผ่านพื้นที่ของ หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ช่วงสี่แยกถนนเพชรเกษมตัดถนนเอเชียไปทางทิศเหนือต่อจากเขตเทศบาลเมืองพัทลุง เป็นเขตพื้นที่หมู่ที่ ๑ ระยะทางประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร และถัดไปเป็นเขตพื้นที่หมู่ที่ ๒ ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร ซึ่งทั้งหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ตั้งอยู่ทั้งทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ของถนนเอเชีย

๒. เส้นทางรถยนต์เพชรเกษม (ถนน ตรัง-พัทลุง) ช่วงสี่แยกถนนเอเชียตัดถนนเพชรเกษมไปทางทิศตะวันตกต่อจากเขตเทศบาลเมืองพัทลุง (ด้านทิศเหนือของถนนเพชรเกษม) เป็นเขตพื้นที่ของหมู่ที่ ๑ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร และต่อไปเป็นเขตพื้นที่ของหมู่ที่ ๘ ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร ซึ่งเส้นทางรถยนต์ถนนเพชรเกษมตัดผ่านพื้นที่ระหว่างหมู่ที่ ๑ กับตำบลท่ามิหรำและตัดผ่านพื้นที่ระหว่างหมู่ที่ ๘ กับตำบลนาท่อม

๒.๑.๒ ด้านการปกครอง ตำบลเขาเจียกเป็นตำบลในเขตการปกครองท้องที่ของอำเภอเมืองพัทลุง ประกอบด้วย ๑๑ หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น ๔,๖๓๓ คน เป็นชาย ๒,๑๕๑ คน หญิง ๒,๔๘๒ คน จำนวน ๒,๓๒๗ ครัวเรือน จำแนกได้ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	ประชากร (คน)		รวม (คน)
			ชาย	หญิง	
๑	บ้านป่าห้าม	๒๙๑	๒๑๘	๒๒๑	๔๓๙
๒	บ้านดอนปริง	๕๒๘	๓๑๙	๓๗๙	๖๙๘
๓	บ้านไสยาง	๘๐	๑๑๔	๑๒๑	๒๓๕
๔	บ้านป่าไส	๑๐๑	๑๔๔	๑๓๑	๒๗๕
๕	บ้านออกศาลา	๑๕๙	๑๖๔	๒๒๓	๓๘๗
๖	บ้านประดู่	๑๒๘	๑๒๘	๑๖๓	๒๙๑
๗	บ้านปาบ	๖๘	๙๖	๑๒๙	๒๒๕
๘	บ้านหัวยาง	๒๒๕	๒๗๔	๓๓๒	๖๐๖
๙	บ้านหัวถนน	๑๔๑	๑๗๘	๒๑๔	๓๙๒
๑๐	บ้านดอนเค็จ	๔๐๙	๓๓๓	๓๘๗	๗๒๐
๑๑	บ้านนาชด	๑๙๗	๑๘๓	๑๘๒	๓๖๕
รวม	**๑๑ หมู่บ้าน**	**๒,๓๒๗**	**๒,๑๕๑**	**๒,๔๘๒**	**๔,๖๓๓**

(ที่มา:สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ณ เดือน เมษายน ๒๕๕๘)

๒.๑.๓ สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว (ข้าวเล็บนก, ข้าวสังข์หยด) สัตว์เลี้ยง (สุกร โค เป็ด ไก่) และพืชไร่ชนิดต่างๆ ส่วนประชากรที่เหลือจะประกอบอาชีพนอกเหนือภาคเกษตรกรรม ได้แก่ การรับจ้างและค้าขาย ซึ่งเป็นอาชีพที่ทำรายได้ในช่วงเวลาว่างจากการทำเกษตรกรรม

หน่วยธุรกิจ

- โรงแรม ๔ แห่ง
- ปั๊มน้ำมันและก๊าซ ๓ แห่ง
- โรงงาน ๓ แห่ง
- โรงสี ๕ แห่ง
- สถานที่ผลิตน้ำดื่ม ๖ แห่ง
- ศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒
- ห้างเทสโก้ โลตัส สาขาพัทลุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒
- ห้างโฮมโปร สาขาพัทลุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑

ฯลฯ

๒.๑.๔ สภาพทางสังคม (โรงเรียน สถานีตำรวจ วัด กลุ่มสังคม ทุนทางสังคม)

การศึกษา ในเขตเทศบาลตำบลเขาเจียก จำแนกได้ดังนี้

- ระดับปฐมวัย จำนวน ๑ แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาเจียก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙
- ระดับประถมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนวัดโคกชะงาย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙
- ระดับชุมชน ประกอบด้วย - ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน จำนวน ๑๑ แห่ง
  - ศูนย์การเรียนชุมชน (ศรช.) ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙
  - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรประจำตำบล ตั้งอยู่ ณ เทศบาลตำบลเขาเจียก หมู่ที่ ๔
  - ศูนย์สารสนเทศประจำตำบล ตั้งอยู่ ณ เทศบาลตำบลเขาเจียก หมู่ที่ ๔

สถาบันและองค์กรทางศาสนา มีวัด ๒ แห่ง ดังนี้

- วัดเขาเจียก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖
- วัดโคกชะงาย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙

หน่วยบริการสาธารณสุข มีสถานีอนามัย ๑ แห่ง คือ สถานีอนามัยบ้านหัวถนน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙

หน่วยงาน/สถานที่สำคัญ ในพื้นที่

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต ๑ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑
- สนามกีฬากลางจังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑
- สำนักงานการท่องเที่ยวและการกีฬาแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑
- ที่ทำการไปรษณีย์จังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒
- หน่วยบริการตำรวจทางหลวง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒
- โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลเขาเจียก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘

การสื่อสารประชาสัมพันธ์

- สถานีวิทยุชุมชน ๓ แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ = ๒ แห่ง และหมู่ที่ ๒ = ๑ แห่ง

แหล่งท่องเที่ยว วัดเขาเจียก มีสถานที่ท่องเที่ยว ดังนี้

- บันไดขึ้นภูเขาเจียก จำนวน ๘๓๙ ขั้น บนภูเขาเจียกมีศาลาชมวิวเมืองพัทลุง
- ถ้ำพระ ตั้งอยู่บริเวณเชิงภูเขาเจียก มี ๒ ถ้ำ คือถ้ำใหญ่ มีพระพุทธรูปปางไสยาสย์ (พระนอน) ยาว ๑๔ เมตร จำนวน ๑ องค์ และพระพุทธรูปนั่งปางมารวิชัย ปางสมาธิ จำนวน ๓๘ องค์ ส่วนถ้ำเล็กมีพระพุทธรูปปางไสยาสย์ จำนวน ๑ องค์ ซึ่งถ้ำทั้งสองได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ จากกรมศิลปากร เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๘

การรวมกลุ่มของประชาชน

- กลุ่มอาชีพ ๑๕ กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์ ๑๑ กลุ่ม

มวลชนจัดตั้ง

- ลูกเสือชาวบ้าน ๒ รุ่น
- กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) จำนวน ๑๑ กลุ่ม

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตำบลเขาเจียกมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองพัทลุง
- ตำรวจสายตรวจประจำตำบลเขาเจียก มีอัตรากำลังตำรวจประจำที่พักสายตรวจจำนวน ๒ นาย
- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตำบลเขาเจียก ๒ รุ่น จำนวน ๑๐๘ คน
- ชุดรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้าน ๑๑ หมู่บ้าน

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ ลำห้วย ๖ สาย

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย ๒๘ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น ๓๒๗ แห่ง
- บ่อโยก ๑๒ แห่ง
- บ่อบาดาล ๓๑ แห่ง

๒.๑.๕ ข้อมูลอื่น ๆ

โครงสร้างพื้นฐาน

- ถนนลาดยาง ๘ สาย
- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒๓ สาย
- ถนนลูกรัง ๒๗ สาย
- สะพาน ๑๓ แห่ง

๒.๒ ศักยภาพของเทศบาลตำบล

ก. ศักยภาพของเทศบาลตำบล

จำนวนบุคลากร

(๑) พนักงานเทศบาล จำนวน ๔๙ คน

นายประเสริฐ จันทร์แดง ปลัดเทศบาล

- ตำแหน่งในสำนักปลัดเทศบาล จำนวน ๗ คน

นางจุฑาทิพย์ เกตุอ่ำ หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

- ตำแหน่งในกองคลัง จำนวน ๕ คน

นางสาววนิดา เทพชุม ผู้อำนวยการกองคลัง

- ตำแหน่งในกองช่าง จำนวน ๔ คน

นายเจษฎา ทองร่วง ผู้อำนวยการกองช่าง

- ตำแหน่งในกองการศึกษา จำนวน ๒ คน

นายประเสริฐ จันทร์แดง ปลัดเทศบาล รักษาราชการแทนหัวหน้ากองการศึกษา

- พนักงานจ้าง , ลูกจ้าง จำนวน ๒๙ คน
- นักการ จำนวน ๑ คน

(๒) ฝ่ายนิติบัญญัติ หรือฝ่ายสภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ดังนี้

๑. นายประสพ ทองไสย สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑
ได้รับเลือกจากสภาเทศบาล ให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาล

๒. นางสาวเสาวรัตน์ บุญดำ สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒
ได้รับเลือกจากสภาเทศบาล ให้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาเทศบาล

๓.นายประชาชน หนูจันทร์ สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒
ได้รับเลือกจากสภาเทศบาล ให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภาเทศบาล

๔. นายสมชาย ดำน้อย สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑

๕. นายอำพล ทองคำ สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑

๖. นายน้อย หนูเจริญ สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑

๗. นายเดชา ศรีเมือง สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑

๘. นายณรงค์ กล้าคง สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑

๙. นายจิตร ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒

๑๐. นายสมพงษ์ ช่วยเจริญ สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒

๑๑. นายอำพร ชูสกุลวงศ์ สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒

๑๒. นายชัยยุทธ์ สุวรรณจำรูญ สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒

(๓) ฝ่ายบริหารหรือผู้บริหาร

ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน รองนายกเทศมนตรี จำนวน ๒ คน เลขานุการนายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน และที่ปรึกษานายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน ซึ่งนายกเทศมนตรี แต่งตั้ง ดังนี้

๑. นายไกรวัฒน์ ธรรมเพชร นายกเทศมนตรีตำบลเขาเจียก

๒. นายถาวร หนูฤทธิ์ รองนายกเทศมนตรีตำบลเขาเจียก

๓. นายสมเอก ชุมเรียง รองนายกเทศมนตรีตำบลเขาเจียก

๔. นายกำพน แก้วไชย เลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลเขาเจียก

๕. ด.ต.บุญช่วง หวานสง ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลเขาเจียก

(๔) ระดับการศึกษาของบุคลากร

- ประถมศึกษา ๗ คน
- มัธยมศึกษา ๙ คน
- อาชีวศึกษา ๕ คน
- ปริญญาตรี ๒๑ คน
- ปริญญาโท ๗ คน

ข. ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

จุดเด่นของพื้นที่

ตำบลเขาเจียก เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ประชาชนนิยมตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่กันเป็นชุมชนในระดับหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีวัดและชุมชนเป็นศูนย์กลาง ส่วนใหญ่อยู่ริมเส้นทางคมนาคมสายรอง ได้แก่ ถนนสายเขาเจียก-โคกม่วง และถนนภายในหมู่บ้านสายต่างๆ กลุ่มชุมชนที่ใหญ่ที่สุดของตำบล มีการรวมกลุ่มกันหลายหมู่บ้านรอบภูเขาเจียก

ตำบลเขาเจียก เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรที่มีความสำคัญของอำเภอเมืองพัทลุงและจังหวัดพัทลุง อีกทั้งยังมีการผลิตสินค้าชุมชนโดยกลุ่มอาชีพต่าง ๆ รวมถึงร้านค้าปลีกขนาดเล็กและอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้บริการในละแวกชุมชน ส่วนบริษัท ห้างร้าน และกิจการขนาดใหญ่อยู่บริเวณสองข้างถนนสายหลัก (เพชรเกษม) ซึ่งเป็นพื้นที่ขยายด้านธุรกิจการค้า อีกทั้งพื้นที่ส่วนหนึ่งติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองพัทลุงทำให้มีการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็ว

ค. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ ๒๔๙๖ กำหนดหน้าที่ของเทศบาล

มาตร ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

(๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(๒) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

(๓) รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

(๕) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

(๖) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

(๗) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ

(๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(๙) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้นและหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา

(๒) ให้มีโรงฆ่าสัตว์

(๓) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม

(๔) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน

(๕) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร

(๖) ให้มีและบำรุงสถานที่การพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้

(๗) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(๘) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ

(๙) เทศพาณิชย์

๒.๓ ผลการพัฒนาท้องถิ่นในระยะที่ผ่านมา

๑. การดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ส่งเสริมให้ยุวชน เยาวชนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษาโดยมีคุณภาพอย่างเท่าเทียม เช่น สนับสนุนโรงเรียนวัดโคกชะงายในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาด้านการกีฬา การสนับสนุนอาหารกลางวัน-อาหารเสริมนม การส่งเสริมพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาเจียก เช่น การสนับสนุนวัสดุการศึกษา การสนับสนุนอาหารกลางวัน-อาหารเสริมนม การเสริมสร้างโภชนาการเด็กเล็ก การเยี่ยมบ้านเชื่อมความสัมพันธ์ การส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ การพัฒนาผู้ดูแลเด็ก การจัดกิจกรรมวันเด็กประจำปี ฯลฯ
- ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามวิถีพุทธศาสนิกชน เช่น การจัดกิจกรรมฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม การจัดกิจกรรมเข้าวัดพัฒนาคุณธรรม
- การส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจัดงานวันกตัญญูรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ การจัดงานประเพณีวันเข้าพรรษา การจัดงานประเพณีวันลอยกระทง การจัดงานแข่งโพนประจำปี ฯลฯ

๒. การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ การลงทุน

- ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุน กลุ่มอาชีพ กลุ่มภาคธุรกิจ
- ส่งเสริมสินค้าเกษตรข้าวสังข์หยดและข้าวเล็บนกเป็นสินค้าหนึ่งชุมชนหนึ่งผลิตภัณฑ์
- ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการบรรจุภัณฑ์
- ส่งเสริมเกษตรกรให้ผลิตปุ๋ยชีวภาพใช้เอง
- ดำเนินโครงการภายใต้ภารกิจศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
- ส่งเสริมพัฒนากลุ่มอาชีพ
- ส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูเก็บเกี่ยว
- การให้บริการถ่ายพยาธิในปศุสัตว์

๓. การดำเนินงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- พัฒนา ปรับปรุง สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ ได้แก่
- ก่อสร้าง/ปรับปรุงถนน
- ก่อสร้าง/ปรับปรุงคูระบายน้ำ
- ติดตั้ง/ปรังปรุง ไฟฟ้าสาธารณะ
- พัฒนา ปรับปรุง ระบบประปาหมู่บ้าน
- ขุดลอก ปรับปรุง แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๔. การดำเนินงานด้านสาธารณสุข คุณภาพชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีถ้วนหน้า เน้นการดูแลป้องกันรักษาสุขภาพตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยถึงชรา
- ส่งเสริมให้มีการป้องกันควบคุมโรค เช่น การรณรงค์ป้องกันโรคไข้เลือดออก , การรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
- ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- สนับสนุนกิจกรรมอาสาสมัครสาธารณสุขให้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของชุมชน
- จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านสาธารณสุข

๕. การดำเนินงานด้านการกีฬาและนันทนาการ

- ส่งเสริม/ดำเนินการแข่งขันกีฬาเขาเจียกสัมพันธ์ประจำปี/การแข่งขันกีฬาหมู่บ้าน
- สนับสนุนอุปกรณ์การกีฬาแก่หมู่บ้านและจัดให้มีลานกีฬาเพื่อการออกกำลังกายและนันทนาการ

๖. การดำเนินงานด้านการเมือง การบริหารและการจัดการ

- ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำประชาคมหมู่บ้าน
- ส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและการให้บริการประชาชนอย่างเป็นธรรม
- ส่งเสริมให้ผู้บริหาร สมาชิกสภาฯ พนักงาน พนักงานจ้าง ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ
- จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ใช้ในสำนักงานตามความเหมาะสม

ฯลฯ

บทที่ ๓
การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาอำเภอ

๓.๑.๑ การพัฒนาตามนโยบายรัฐบาล ๑๑ ประการ

๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการกับผู้คะนองปาก ย่ามใจหรือประสงค์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง

๒. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

๒.๑ ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ ๕ ด้าน ประกอบด้วย

- การบริหารจัดการชายแดน
- การสร้างความมั่นคงทางทะเล
- การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ
- การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน
- การเสริมสร้างในการปฏิบัติการทางการทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไกระดับทวิภาคีและพหุภาคี

๒.๒ เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี พร้อมส่งเสริมการพูดคุยสันติสุขกับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดพ้นจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้

๒.๔ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศบนหลักการที่ว่านโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๓. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

๓.๑ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน

๓.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน ด้วยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระวังตรวจสอบ

๓.๓ ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรม และการสงเคราะห์ผู้ยากไร้อัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีและเด็ก

๓.๔ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีเงินหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

๓.๕ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย

๓.๖ จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

๓.๗ แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มิใช่เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน

๔.การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๔.๑ จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

๔.๒ ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยอาจจะพิจารณาจัดให้มีคูปองการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

๔.๓ ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

๔.๔ พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

๔.๕ ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

๕. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน

๕.๑ วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพให้มีความครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพโดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพ

๕.๒ พัฒนาระบบบริหารสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรคมากกว่ารอให้ป่วยแล้วจึงมารักษา สร้างกลไกจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

๕.๓ ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม

๖. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหาพื้นฐานที่ค้างคาอยู่ และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๖.๑ ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้

๖.๒ สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณ และความพร้อม ในการดำเนินงานร่วมนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อความโปร่งใส เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

๖.๓ กระตุ้นการลงทุนด้ายการเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักลงทุนยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี

๖.๔ ดูแลเกษตรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ลดตุ้นการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง

๖.๕ ลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไร่นา เป็นต้น

๖.๖ ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้

๖.๗ ในระยะยาวต่อไป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกันเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

๖.๘ แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล โดยระดมความคิดเห็นเพื่อหาทางออกไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นปี ๒๕๕๔ ส่วนภาวะภัยแล้งนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุม ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ ๑ ปี

๖.๙ ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุนและให้มีภาระภาษีที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท รวมถึงการดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ด้วยวิธีการเปิดเผย โปร่งใส และเป็นมิตรต่อสภาวะแวดล้อม พร้อมกับร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

๖.๑๐ ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บอย่างครบถ้วน โดยปรับปรุงโครงสร้างภาษี ให้คงภาษีเงินได้ไว้ในระดับปัจจุบัน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล แต่ปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีทางด้านการค้าและขยายรากฐานการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ ซึ่งจะจัดเก็บจากทรัพย์สิน เช่น ภาษีมรดก ภาษีจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้มีผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยให้น้อยที่สุด รวมทั้งปรับปรุงการลดหย่อนภาษีเงินได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีรายได้น้อย และยกเลิกการยกเว้นภาษีประเภทที่เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้ที่มีฐานะการเงินดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

๖.๑๑ บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา ซึ่งจำนวนสูงมากกว่า ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณใน ๕ ปีข้างหน้า อันจะทำให้เหลืองบประมาณเพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศน้อยลง โดยประมวลหนี้เหล่านี้ให้ครบถ้วน หาแหล่งเงินระยะยาวมาสะสางหนี้ทั้งหมด และยืดระยะเวลาชำระคืนให้นานที่สุดเพื่อลดภาระของงบประมาณในอนาคต

๖.๑๒ ในระยะยาว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ด้านการขนส่งและคมนาคมทางบก โดยเริ่มโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนใน กทม. และรถไฟฟ้าเชื่อม กทม. กับเมืองบริวารเพิ่มเติมเพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชน เพื่อตั้งฐานให้รัฐบาลต่อไปทำได้ทันที

- ด้านคมนาคมทางอากาศ โดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิระยะที่ ๒ ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานในภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ด้านการคมนาคมทางน้ำ โดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำชายฝั่งทะเลเพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เริ่มจากการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งอ่าวไทย และอันดามัน ตลอดจนผลักดันให้ท่าเรือในลำน้ำเจ้าพระยา และป่าสักมีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในประเทศและเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

๖.๑๓ ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่งที่มีการแยกบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในระดับนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจนและจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลระบบราง เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัย โครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษาและการบริหารจัดการ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาระบบรางให้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ

๖.๑๔ พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ กำหนดเป้าหมายและมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูกิจการ ตลอดจนพิจารณาความจำเป็นในการคงบทบาทการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๖.๑๕ ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ

๖.๑๖ ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ อาทิ ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์ เป็นต้น

๖.๑๗ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็งสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๑๘ ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้

๗. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

- เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียน

- พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเริ่มจากการพัฒนาด่านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) โดยระยะแรกให้ความสำคัญกับด่านชายแดนที่สำคัญ ๖ ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่

๘.การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรม

๘.๑ สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อมุ่งเป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่า ๑% ของรายได้ประชาชาติ และมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๓๐:๗๐ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน

๘.๒ ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบรางยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย และพัฒนาและนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสมในกรณีที่จำเป็นจะต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศจะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

๙.การอนุรักษ์ความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๙.๑ ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พร้อมส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน เพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ

๙.๒ ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น การกำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน

๙.๓ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารน้ำของประเทศ เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

๙.๔ เร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทิ้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นแบบมีมาตรฐาน และพัฒนาระบบตรวจสอบไม่ให้มีการลักลอบทิ้งขยะติดเชื้อ และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

๑๐. การส่งเสริมการบริหาราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๑๐.๑ จัดระบบอัตรากำลังและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาคธุรกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ การรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็นและตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

๑๐.๒ ในระยะแรก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริหารสาธารณะได้รวดเร็ว ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย มิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดการทุจริต หรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน ส่วนในระยะเฉพาะหน้าจะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ

๑๐.๓ เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

๑๐.๔ ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายที่ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน

๑๑. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๑๑.๑ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน โดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่ และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

๑๑.๒ ในระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

๓.๑.๒ การพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางทุกภาคส่วน ส่งผลให้ประเทศไทยเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันสูงขึ้นในหลายด้าน และสามารถปรับตัวรับกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนได้จากดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยโดยรวมที่ไม่ได้รับผลกระทบและอยู่ระหว่างร้อยละ ๖๖-๖๘ มีปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง การมีงานทำ ความเข้มแข็งของชุมชนและความอบอุ่นของครอบครัวที่ส่งผลดีต่อความอยู่เย็นเป็นสุข อย่างไรก็ตามปัจจัยที่ยังเป็นอุปสรรค ได้แก่ ความสมานฉันท์ในสังคม สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศขาดความสมดุล ความเสี่ยงจากปัญหา ยาเสพติดที่สูงขึ้น รวมถึงสุขภาวะของคนไทยลดลง จากคุณภาพการศึกษาที่เป็นปัญหาสอดคล้องกับการติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ที่ประสบความสำเร็จน่าพอใจ เศรษฐกิจของประเทศไทยเข้มแข็งและเริ่มเติบโตอย่างมีคุณภาพ คุณภาพชีวิตของคนไทยดีขึ้น มีหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลาย และความยากจนลดลง แต่ต้องให้ความสำคัญต่อเนื่องกับการพัฒนาคุณภาพคนและสังคม การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความโปร่งใสในการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งการสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย

การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การประเมินสถานการณ์ ความเสี่ยงและการสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศ

๑ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งประเทศไทยยังต้องเผชิญ กับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในระดับโลก และภายในประเทศ ซึ่งมีผลกระทบทั้งที่เป็นโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงสำคัญระดับโลก

๑) กฎ กติกาใหม่ของโลกหลายด้านส่งผลให้ทุกประเทศต้องปรับตัว วิกฤตเศรษฐกิจและการเงินของโลกที่ผ่านมาได้ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบในการบริหารจัดการเศรษฐกิจโลกทั้งด้านการค้า การลงทุน การเงิน สิ่งแวดล้อม และสังคมเพื่อการจัดระเบียบใหม่ที่สำคัญของโลกครอบคลุมถึงกฎ ระเบียบด้านการค้า และการลงทุนที่เน้นสร้างความโปร่งใสและแก้ปัญหาโลกร้อนมากขึ้นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการกำกับดูแลด้านการเงินที่เข้มงวดมากขึ้น พันธกรณีและข้อตกลงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาตรการทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาโลกร้อนและกฎระเบียบด้านสังคมมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชน ที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดความเคารพและรักษาศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน กฎ กติกาใหม่เหล่านี้จะเป็นเครื่องมือในการต่อรองทางการค้าที่ผลักดันผู้ประกอบการไทยให้จำเป็นต้องยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐานที่กำหนดเพื่อสามารถแข่งขันได้ ข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อมสิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาล จะเป็นแรงกดดันให้ต้องปรับกระบวนการผลิตที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ให้ความสำคัญกับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและการสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันให้สูงขึ้น

๒) การปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลาง รวมทั้งภูมิภาคเอเชียทวีความสำคัญเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ อาทิ ฮ่องกง เกาหลี สิงคโปร์ ไต้หวัน และกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีแนวโน้มเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมโลก ขณะที่นโยบายการเปิดประเทศของจีน รัสเซีย พลวัตการขยายตัวของบราซิลและอินเดีย และการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางในภูมิภาคเอเชียจะเพิ่มกำลังซื้อในตลาดโลก นอกจากนี้ การรวมกลุ่มเศรษฐกิจที่สำคัญต่อประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาฯฉบับที่ ๑๑ ได้แก่ การรวมกลุ่มในภูมิภาคเอเชีย ภายใต้กรอบการค้าเสรีของอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และอินเดียและการเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ รวมทั้งกรอบความร่วมมืออื่นๆ อาทิ กรอบความร่วมมือเอเชีย-แปซิฟิค จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยซึ่งต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลายด้านโดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนากลไกต่างๆ

๓) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลกอย่างต่อเนื่อง ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ประชากรสูงอายุในโลกจะเพิ่มขึ้นอีก ๘๑.๙ ล้านคน และการเป็นสังคมผู้สูงอายุของประเทศสำคัญๆ ในโลก มีผลกระทบต่อการเคลื่อนย้ายกำลังคนข้ามประเทศ เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขณะที่โครงสร้างการผลิตเปลี่ยนจากการใช้แรงงานเข้มข้นเป็นการใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีมากขึ้น ทำให้การพัฒนาคนมุ่งสร้างให้มีความรู้ทักษะ และความชำนาญ ควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้ทดแทนกำลังแรงงานที่ขาดแคลน ขณะเดียวกัน ประเทศที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจะมีรายจ่ายด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น ทำให้งบประมาณสำหรับการลงทุนพัฒนาด้านอื่นๆ ลดลง

๔) การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกส่งผลให้สภาพภูมิอากาศแปรปรวน ในช่วง ๓๐ ปีที่ผ่านมาอุณหภูมิโลกสูงขึ้นโดยเฉลี่ย ๐.๒ องศาเซลเซียสต่อทศวรรษ ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศแปรปรวนก่อให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้งและทวีความรุนแรง อาทิ แผ่นดินไหว ดินถล่ม ภูเขาไฟระเบิด อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ไฟป่า ระบบนิเวศในหลายพื้นที่ของโลกอ่อนแอ สูญเสียพันธุ์พืชและสัตว์ พื้นผิวโลกเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ โดยเฉพาะการสูญเสียพื้นที่ชายฝั่งเนื่องจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น นำไปสู่การย้ายถิ่นของประชากร ที่อยู่อาศัยบริเวณชายฝั่งทะเล รวมทั้งสร้างความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐาน เขตท่องเที่ยว เขตอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนสูงบริเวณพื้นที่ชายฝั่ง โรคระบาดเพิ่มขึ้นก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพของประชากร รวมทั้งการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง สร้างความเสียหายแก่ผลผลิต

ทางการเกษตรและธัญญาหารของโลก รวมทั้งกระทบต่อภาคสังคม อาทิ ความยากจน การอพยพย้ายถิ่น และการแย่งชิงทรัพยากร

๕) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงานของโลกมีแนวโน้มจะเป็นปัญหาสำคัญ ความต้องการพืชพลังงาน สินค้าเกษตรและอาหารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มประชากรโลก แต่การผลิตพืชอาหารลดลงด้วยข้อจำกัดด้านพื้นที่ เทคโนโลยีที่มีอยู่ และการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างการผลิตพืชอาหารและพืชพลังงานในอนาคต ส่งผลให้ผลผลิตอาหารสู่ตลาดลดลง ไม่เพียงพอกับความต้องการของประชากรโลก หรือมีราคาสูงเกินกว่ากำลังซื้อโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศยากจนอาจนำไปสู่การเกิดวิกฤตอาหารโลก

๖) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งตอบสนองต่อการดำรงชีวิตของประชาชนมากยิ่งขึ้น ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นาโนเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการทำงานของสมองและจิต ที่เป็นทั้งโอกาสหรือภัยคุกคามในการพัฒนา อาทิ การจารกรรมข้อมูลธุรกิจหรือข้อมูลส่วนบุคคล ประเทศที่พัฒนาเทคโนโลยีได้ช้าจะกลายเป็นผู้ซื้อและมีผลิตภาพต่ำ ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ และการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ไม่เท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคมจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนา จึงเป็นความท้าทายในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและลดความเหลื่อมล้ำ

๗) การก่อการร้ายสากลเป็นภัยคุกคามประชาคมโลก การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติมีแนวโน้มขยายตัวทั่วโลกและรุนแรง มีรูปแบบและโครงข่ายที่ซับซ้อนมากขึ้นส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ต้องเตรียมความพร้อมในการควบคุมปัจจัยที่เกื้อหนุนการก่อการร้ายและสร้างความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชาติจากภัยก่อการร้าย

การเปลี่ยนแปลงภายในประเทศ

๑) การเปลี่ยนแปลงสภาวะด้านเศรษฐกิจ อัตราการขยายตัวและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ดี ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีบทบาทสูง ภาคเกษตรเป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศและเป็นฐานในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการมีบทบาทสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เศรษฐกิจ ขณะที่การเชื่อมโยงเศรษฐกิจในประเทศกับต่างประเทศทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยเฉพาะด้านการค้าและการลงทุน สำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังคงมีบทบาทสำคัญต่อการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจไทย แต่ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ตกต่ำและขีดความสามารถในการแข่งขันลดลง ทำให้บทบาทของการลงทุนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลง อย่างไรก็ตาม ระบบเศรษฐกิจของไทยมีความอ่อนแอด้านปัจจัยสนับสนุนในส่วนของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คุณภาพการบริการของโครงสร้างพื้นฐาน กฎหมาย กฎและระเบียบทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้อต่อการจัดระบบการแข่งขันที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

๒) การเปลี่ยนแปลงสภาวะด้านสังคม ประเทศไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุจากการมีโครงสร้างประชากรที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง คนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกช่วงวัย แต่มีปัญหาคุณภาพการศึกษาและระดับสติปัญญาของเด็ก พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และผลิตภาพแรงงานต่ำ ประชาชนได้รับการคุ้มครองทางสังคมเพิ่มขึ้นและมีการจัดสวัสดิการทางสังคมในหลายรูปแบบ แต่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสยังไม่สามารถเข้าถึงบริการทางสังคมได้อย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากรและโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรเป็นปัญหาการพัฒนาประเทศ สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมถึงเผชิญปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มขึ้นของการพนันโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน แต่คนไทยตื่นตัวทางการเมืองและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมและธรรมาภิบาลมากขึ้น

๓) การเปลี่ยนแปลงสภาวะด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทุนทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลซ้ำเติมให้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรุนแรงกระทบต่อผลผลิตภาคเกษตรและความยากจน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขณะที่มีความขัดแย้งทางนโยบายในการบูรณาการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังมีความมั่นคงด้านอาหาร แม้จะต้องเผชิญกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและความต้องการพืชพลังงาน

๔) การเปลี่ยนแปลงสภาวะด้านการบริหารจัดการการพัฒนาประเทศ ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงขึ้น แต่ความขัดแย้งทางการเมือง ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงอยู่และส่งผลต่อเศรษฐกิจ การดำรงชีวิตของประชาชน และความเชื่อมั่นของนานาประเทศ รวมทั้งความสงบสุขของสังคมไทย ขณะที่ประสิทธิภาพภาครัฐมีการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมที่ดีขึ้น แต่ขีดความสามารถในการป้องกันการทุจริตต้องปรับปรุง การกระจายอำนาจประสบความสำเร็จในเรื่องการเพิ่มรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่มีความล่าช้าในการถ่ายโอนภารกิจและมีความไม่ชัดเจนในการแบ่งบทบาทหน้าที่กับราชการส่วนกลาง ขณะเดียวกัน การคอร์รัปชั่นยังคงเป็นปัญหาสำคัญของไทยและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

การประเมินความเสี่ยง ประเทศไทยจะเผชิญกับความเสี่ยงที่ต้องเตรียมการสร้างภูมิคุ้มกันให้ประเทศพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ ๖ ประการ ดังนี้

๑ การบริหารภาครัฐอ่อนแอ ไม่สามารถขับเคลื่อนการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อำนาจรัฐถูกใช้เพื่อผลประโยชน์ของคนบางกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชนในบางพื้นที่มีช่องว่างมากขึ้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นแต่การมีส่วนร่วมตัดสินใจในระดับนโยบายมีน้อย เจ้าหน้าที่รัฐย่อหย่อนในการปฏิบัติตามหน้าที่ การบังคับใช้กฎหมายไม่จริงจัง ขณะที่ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นชี้ให้เห็นว่ายังคงมีการทุจริตประพฤติมิชอบและไม่โปร่งใส นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในมิติเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของต่างชาติที่มีต่อประเทศไทย

๒ โครงสร้างทางเศรษฐกิจไม่สามารถรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน เศรษฐกิจไทยยังคงพึ่งพาเศรษฐกิจภายนอกประเทศ ทั้งการส่งออกสินค้า การลงทุน และการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศอย่างมาก จึงมีความอ่อนไหวต่อความผันผวนของเศรษฐกิจโลกและปัจจัยแวดล้อมโลกที่เปลี่ยนแปลงไป การขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับปัจจัยการผลิตดั้งเดิมโดยเฉพาะทุน และแรงงานราคาถูกที่มีผลิตภาพการผลิตต่ำ เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก ขณะที่เศรษฐกิจในประเทศยังมีความเหลื่อมล้ำ ประชาชนระดับฐานรากซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรมีรายได้น้อยเมื่อเทียบกับนอกภาคเกษตรประสบความยากจนและมีปัญหาหนี้สินเป็นปัจจัยบั่นทอนความเข้มแข็งของเศรษฐกิจไทย

๓ โครงสร้างประชากรที่มีวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง ประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี ๒๕๖๘ ขณะที่สัดส่วนประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ อาจกระทบต่อความต้องการแรงงานในระบบเศรษฐกิจในอนาคต การแข่งขันเพื่อแย่งชิงแรงงานจะมีมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานคุณภาพ ภาครัฐและครัวเรือนจะมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ส่งผลต่อภาระงบประมาณของภาครัฐ และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในการดูแลสุขภาพอนามัย และการจัดสวัสดิการทางสังคม

๔ ค่านิยมที่ดีงามเสื่อมถอยและประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือน เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่น มุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง แก่งแย่ง เอารัดเอาเปรียบกัน ขาดความสามัคคี ไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม

๕ ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของประเทศมีแนวโน้มเสื่อมโทรมรุนแรง จากการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านกายภาพ การใช้ประโยชน์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้สถานการณ์และแนวโน้มความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรง โดยเฉพาะน้ำท่วม ภัยแล้ง การใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ไม่คุ้มค่า และปริมาณของเสียที่เพิ่มขึ้น นำไปสู่ความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ รวมไปถึงการกัดเซาะชายฝั่งอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ภัยพิบัติจะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง กระทบต่อฐานการผลิตภาคเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร พลังงาน สุขภาวะและคุณภาพชีวิตของประชาชน

๖ ประเทศไทยยังคงมีความเสี่ยงด้านความมั่นคง ทั้งที่มาจากปัญหาการก่อความไม่สงบในประเทศ ปัญหาการก่อการร้าย วิกฤตเศรษฐกิจและการแข่งขันด้านต่างๆ ในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้ง ภัยพิบัติที่เกิดจากมนุษย์และธรรมชาติมีความรุนแรงและผลกระทบสูงในระยะต่อไปเป็นประเด็นท้าทายต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งการบริหารวิกฤต การเตรียมความพร้อมเพื่อตอบสนองอย่างฉับไวและการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพของประเทศให้มีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกอย่างต่อเนื่อง

การสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องสร้างและใช้ประโยชน์จากภูมิคุ้มกันประเทศ ๕ ประการ ดังนี้

๑ ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่ยึดโยงคนในชาติให้เกาะเกี่ยวกันอย่างแน่นแฟ้น เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะรัชกาลปัจจุบันที่ทรงเป็นแบบอย่างของการดำรงชีวิตบนทางสายกลางและความพอเพียง ทรงยึดมั่นในประโยชน์สุขของพสกนิกรในทุกด้าน

๒ การพัฒนาประเทศให้อยู่บนฐานความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย การวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ ในการปรับเปลี่ยนการผลิตจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เงินทุน และแรงงานที่มีผลิตภาพต่ำ ไปสู่การใช้ความรู้และความชำนาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓ สังคมไทยมีค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงาม ยึดโยงคนไทยให้เป็นปึกแผ่น ลดอิทธิพลของความทันสมัยและความขัดแย้งในสังคมไทย ประชาชนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน ครอบครัวบ่มเพาะความเป็นไทยที่มีจิตสำนึกและอัตลักษณ์ให้บุตรหลานได้ตระหนักถึงรากเหง้าของตนเอง

๔ ภาคการเกษตรเป็นฐานรายได้หลักและความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ ก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้าน ทั้งแหล่งสร้างงาน แหล่งผลิตอาหาร และเชื่อมโยงวิถีชีวิตของสังคมไทยมีส่วนสำคัญในการลดความยากจน สร้างงาน และลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อน

๕ ชุมชนท้องถิ่นเป็นกลไกที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเชื่อมโยงกันเป็นสังคมสวัสดิการ เป็นพลังหลักในการพัฒนาฐานรากของประเทศให้มั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองสามารถบรรเทาปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศ

๑ แนวคิดหลัก ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม ขณะที่การทบทวนผลการพัฒนาประเทศในระยะที่ผ่านมาสะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการประเทศที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว ทั้งมีความเสี่ยงในหลายมิติที่อาจทำให้ปัญหาต่างๆ รุนแรงมากขึ้น การพัฒนาประเทศในอนาคตจึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมและสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมั่นคง กรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ จึงมีแนวคิดที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘-๑๐ โดยยังคงยึดหลักการปฏิบัติตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วน ทุกระดับ ยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ขณะเดียวกัน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ

๒ ทิศทางการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ได้ตระหนักถึงสถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในระดับโลกและภายในประเทศ โดยเฉพาะภาวะผันผวนด้านเศรษฐกิจ พลังงาน และภูมิอากาศ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างชัดเจนต่อประเทศไทยทั้งเชิงบวกและลบ ดังนั้น ทิศทางการบริหารจัดการประเทศภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นการใช้จุดแข็งและศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างความเข้มแข็งและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศที่เน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตภาคเกษตร และการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขณะเดียวกัน จำเป็นต้องปรับตัวในการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค ซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณีภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ เพื่อสามารถใช้โอกาสที่เกิดขึ้นและเพิ่มภูมิคุ้มกันของทุนที่มีอยู่ในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม พร้อมก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ขณะเดียวกัน จำเป็นต้องสร้างความพร้อมสำหรับเชื่อมโยงด้านกายภาพทั้งโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพคน การเสริมสร้างองค์ความรู้ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ให้เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ จึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญได้แก่ การเสริมสร้างทุนสังคม (ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนทางวัฒนธรรม) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว และชุมชน สามารถจัดการความเสี่ยง และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม สำหรับการเสริมสร้างทุนเศรษฐกิจ (ทุนกายภาพ ทุนทางการเงิน)มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง โดยใช้ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีการเชื่อมโยงกับประเทศ ในภูมิภาคต่างๆ บนพื้นฐานการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในส่วนการเสริมสร้างทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตร มุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการเพิ่มบทบาทไทยในเวทีประชาคมโลกขณะเดียวกัน จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการประเทศเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการและข้าราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมและสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร ควบคู่ไปกับปลูกจิตสำนึกค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม

๓.๑.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพัทลุง

วิสัยทัศน์ คือ เส้นทางสู่ความสำเร็จหรือภาพฝันในอนาคตที่จังหวัดจะใช้เป็นเข็มมุ่งในการพัฒนา ซึ่งได้กำหนดไว้ ดังนี้ **"เมืองเกษตรยั่งยืน ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดดเด่น คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี"** หรือย่อเป็นภาษาง่ายๆ ทางการตลาดว่า **"พัทลุงเมืองบายใจ"**

การเกษตรอย่างยั่งยืน หมายถึง

- ระบบการเกษตรที่ยึดหลักการผลิตที่เหมาะสมกับระบบนิเวศน์ ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลต่อสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์เกื้อกูลกับทรัพยากรธรรมชาติ รักษาอัตราการผลิตให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัยต่อสุขภาพและพลานามัยของมนุษย์ รวมทั้งก่อให้เกิดการเรียนรู้บนพื้นฐานกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตร และนำไปสู่การพึ่งพาตนเองของเกษตรกร
- ผลผลิตมีหลากหลายเพียงพอต่อการดำรงชีวิตและความมั่นคงทางอาหารของจังหวัด
- มีความเข้มแข็งในการเป็นแหล่งผลิตยางพารา ข้าว ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำที่มีคุณภาพมาตรฐานส่งออก และเป็นเมืองปศุสัตว์ระดับส่งออกสู่อาเซียน มีการแปรรูปสร้างคุณค่า มูลค่า มีตลาดกลางรองรับ
- การส่งเสริมมีคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรที่มีความรักในอาชีพ ภาคภูมิใจในอาชีพ และมีรายได้จากอาชีพที่มั่นคง

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดดเด่น หมายถึง

- มีเส้นทางท่องเที่ยวนิเวศน์ภูเขา-ทะเลสาบ-วัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ และนานาชาติ การมุ่งสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบครบวงจร
- มีชุมชนท่องเที่ยว ที่เน้นการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ศึกษาดูงาน
- การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดที่เน้นการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงโครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กับรูปแบบการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดกับจังหวัดใกล้เคียง และการสร้างเอกลักษณ์การท่องเที่ยวที่โดดเด่นในรูปแบบการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น และความพร้อมของชุมชนในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึง

- คนพัทลุงมีความรักทางวัฒนธรรม และวิถีดั้งเดิมที่มีคุณค่า
- คนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทุกมิติ (กาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม สิ่งแวดล้อมฯ) ได้รับการศึกษาตามศักยภาพที่มีอยู่ มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งที่มั่นคง
- ประชาชนมีอาชีพ/รายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีหลักประกันความมั่นคง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข
- การพัฒนาจังหวัดให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการเป็นเมืองสุขภาพดี ปัญญาดีที่ยั่งยืน

พันธกิจ (Mission)

บริหารเชิงพื้นที่ และการพัฒนาจังหวัดพัทลุง มุ่งสู่เมืองเกษตรยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้แนวปฏิบัติของ "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" โดยกำหนดพันธกิจการพัฒนาจังหวัด ดังนี้

๑. พัฒนาการเกษตรให้มีความก้าวหน้าและยั่งยืน เป็นรายได้หลักทางเศรษฐกิจของจังหวัด
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
๓. เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาคนให้มีคุณภาพ พร้อมคุณธรรม ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้

เป้าประสงค์รวมของแผนยุทธศาสตร์

เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพการพัฒนาจังหวัดและบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และก้าวไปสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดที่พึงปรารถนาในระยะเวลา ๔ ปี จังหวัดจึงกำหนดเป้าประสงค์รวมของการพัฒนา ดังนี้

๑. เพิ่มมูลค่าผลผลิตและรายได้ทางด้านการเกษตร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น

๒. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่มีมาตรฐานภายใต้การมีส่วนร่วมและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนสู่ชุมชน

๓. คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี โดยการมีส่วนร่วมของเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น

๔. การจัดการที่ดินของรัฐเพื่อการใช้ประโยชน์ของประชาชนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

๕. คนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณภาพ ศักยภาพ ความสามารถในการแข่งขัน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สู่สังคมฐานความรู้

๖. ประชาชนมีสุขภาพที่สมบูรณ์ในทุกมิติและได้รับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีคุณภาพ

๗. ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ครัวเรือนยากจน และผู้ด้อยโอกาส มีหลักประกันด้านความมั่นคงในชีวิตและมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๘ .ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง มีความสามารถในการบริหารจัดการชุมชน และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ควบคู่กับการสืบสาน อนุรักษ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๙. สังคมมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปราศจากอบายมุขและสิ่งเสพติด มีสภาพแวดล้อมที่ดี ไปสู่สังคมสงบสุข

๑๐. บุคลากรภาครัฐนำนโยบายและกฎหมายไปใช้พัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑. บุคลากรภาครัฐของจังหวัดพัทลุงปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง มีระเบียบวินัยและจรรยาบรรณ

๑๒. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสังคมอย่างถูกต้องและเข้าถึงได้โดยสะดวก

๑๓. ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และได้รับบริการที่ดีมีคุณภาพ

๑๔. ทุกภาคส่วนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๑๕ ส่วนราชการมีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

จังหวัดพัทลุงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น โดยจัดลำดับความสำคัญ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถภาคเกษตร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน และท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาการท่องเที่ยงเชิงอนุรักษ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการทรัพยากรธรรม ชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓.๑.๔ นโยบายการพัฒนาอำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

อำเภอเมืองจังหวัดพัทลุงได้กำหนดแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ให้อำเภอเมืองพัทลุงเป็นศูนย์กลางแห่งการค้า การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดพัทลุง

๒) ให้อำเภอเมืองพัทลุงได้รับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพื่อรองรับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ในอนาคต

๓) ให้อำเภอเมืองพัทลุงเป็นเมืองเกษตรกรรม ที่มีสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพดี ผลผลิตสูง ตลอดจนการแปรรูปผลผลิตเพื่อเป็นสินค้าออกทั้งในและนอกฤดูกาล

๔) ให้ประชาชนตระหนักและมีส่วนร่วมในเรื่องการเมืองการปกครอง และการพัฒนาทุกระดับอย่างแท้จริง ตามแนวทางการเสริมสร้างความเข็มแข็งของชุมชน ในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา

๕) ให้อำเภอเมืองพัทลุง เป็นเมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก ประชาชนได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านการศึกษาร่างกาย จิตใจที่ดีงาม และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๓.๑.๕ นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลตำบลเขาเจียก

ผู้บริหารได้กำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเทศบาลตำบลเขาเจียก โดยมุ่งเน้นภารกิจสำคัญที่จะต้องเร่งดำเนินการ ๖ ด้าน คือ

๑. ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๑ ด้านการศึกษา ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายแห่งรัฐที่มุ่งให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการพัฒนาและสนับสนุนทางการศึกษาที่มีมาตรฐานในทุกระดับ ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงขั้นมัธยมโดยให้มีคุณภาพเท่าเทียมกับมาตรฐานการศึกษาในระดับจังหวัดและระดับชาติ สนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาและศูนย์เรียนรู้ชุมชน รวมทั้งพร้อมรับการถ่ายโอนภารกิจทางด้านการศึกษาและประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพัทลุง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการและเทคโนโลยีทางการศึกษา

๑.๒ ด้านการศาสนา ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้ครอบครัวโดยการเข้าฟังธรรมในวันสำคัญทางศาสนา สนับสนุนให้พุทธศาสนิกชนร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ปฏิบัติธรรมทางศาสนาและนำหลักธรรมทางศาสนาของพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

๑.๓ ด้านศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดให้มีการส่งเสริมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของท้องถิ่นให้เจริญงอกงาม พัฒนาแหล่งวัฒนธรรมโดยเฉพาะวัดเขาเจียก ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พัฒนาศิลปวัตถุและโบราณสถานให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

๒. ด้านเศรษฐกิจ การลงทุน การพัฒนาอาชีพและพัฒนาธุรกิจ ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพและกลุ่มภาคธุรกิจทุกสาขา สนับสนุนสินค้าเกษตรข้าวสังข์หยดและข้าวเล็บนกให้เป็นสินค้าหนึ่งชุมชนหนึ่งผลิตภัณฑ์และพัฒนาไปสู่วิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ การบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน จัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ใช้เครือข่ายอินเตอร์เน็ตตำบลและเว็บไซต์เทศบาลตำบลเขาเจียกในการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร มีการส่งเสริมเกษตรกรให้ผลิตปุ๋ยชีวภาพใช้เอง จัดระบบน้ำเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน

๓. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองพัทลุง ได้แก่ ถนน คูระบายน้ำ ทางเท้า ประปา ไฟฟ้า ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ เกิดความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง และเพียงพอ ดำเนินการเร่งรัดสนับสนุนในการจัดทำผังเมืองเพื่อคาดคะเนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เหมาะสม กับทิศทางการขยายตัวของเทศบาลตำบลเขาเจียก และกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่จะเกิดขึ้นจากการกลายเป็นเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ด้านสาธารณสุข คุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔.๑ ด้านการสาธารณสุข ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี โดยเน้นการดูแล ป้องกัน เฝ้าระวังรักษาสุขภาพตั้งแต่มารดาตั้งครรภ์ เข้าสู่วัยเด็กจนถึงวัยชรา จัดให้มีการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การสุขาภิบาล โภชนาการ การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และการบังคับใช้กฎหมาย เทศบัญญัติให้ประชาชนปฏิบัติอย่างถูกต้อง สนับสนุนกิจกรรมอาสาสมัครสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีส่วนช่วยดูแลงานด้านสาธารณสุขแก่ชุมชน สนับสนุนให้เกิดศูนย์แพทย์ชุมชน เพื่อให้บริการกับประชาชนได้ตลอดเวลา

๔.๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีสุขภาพที่ดี มีพลานามัยแข็งแรง ส่งเสริมการสังคมสงเคราะห์ให้แก่เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม จัดให้มีการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และผู้ป่วยโรคเอดส์ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสถาบันครอบครัว ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการสังคมแก่ชุมชน สนับสนุนให้มีอาสาสมัครป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัย จัดให้มีงานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ช่วยเหลือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยส่งเสริมบทบาทของชุมชนให้มีส่วนร่วมกับภาครัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่จะเข้าสู่ชุมชน

๕. ด้านการกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชน ประชาชนเล่นกีฬา โดยจัดตั้งศูนย์พัฒนากีฬาเทศบาลตำบลเขาเจียก จัดอบรมทักษะกีฬาและกรีฑาแก่เยาวชน ประชาชน สนับสนุนอุปกรณ์กีฬา ปรับปรุงสนามกีฬาให้ได้มาตรฐาน จัดให้มีลานนันทนาการเพื่อการออกกำลังกาย จัดให้มีศูนย์ออกกำลังกายที่ให้บริการได้สะดวกและเหมาะสม

๖. ด้านการพัฒนาการเมือง การบริการและการจัดการ

๖.๑ ด้านการพัฒนาการเมือง ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น โดยร่วมคิด ร่วมทำ สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนชุมชน แผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเทศบาล เพื่อให้ทราบถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ทำให้การแก้ปัญหาตรงกับความต้องการของประชาชน ส่งเสริมให้ความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

๖.๒ ด้านการบริหาร นำหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Govermanc) โดยยึดหลักสำคัญ ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การจัดซื้อ จัดจ้าง ตามงบประมาณของทางราชการให้สาธารณชนทราบอย่างกว้างขวางและรวดเร็วถูกต้อง ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการขจัดการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ โดยพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณของเทศบาล

๖.๓ ด้านการจัดการ นำเทคนิคในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาประยุกต์ใช้กับเทศบาล จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการทำงานแก่บุคลากรทั้งฝ่ายราชการประจำและข้าราชการการเมือง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล จัดระบบการจัดเก็บภาษีเชิงรุกและเป็นธรรม ปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน

นโยบายการพัฒนาของเทศบาลตำบลเขาเจียก ดำเนินการอยู่บนพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา อำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะที่กำหนดตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีโครงสร้างพื้นฐานที่ได้คุณภาพมาตรฐาน มีความสงบเรียบร้อย มีความปลอดภัย มีสุขภาพที่ดี พลานามัยแข็งแรง มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่สอดคล้องผสมกลมกลืนกับวัฒนธรรมไทย รักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยความร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ผนึกกำลังกันทุกฝ่าย มุ่งมั่นพัฒนาให้เทศบาลตำบลเขาเจียกเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

๓.๒ ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

สภาพปัญหาในชุมชน

ปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้รับผิดชอบ/หน่วยงานสนับสนุน
ด้านเศรษฐกิจ ๑. หนี้สิน ๒. รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ๓. ไม่มีงานทำ ๔. ขาดเงินทุนหมุนเวียน	๑. ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ ๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ ๓. ส่งเสริมการออม ๔. จัดตั้งกลุ่มกองทุนในชุมชนเพื่อสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน	เทศบาลตำบลเขาเจียก สนง.เกษตร,สนง.พัฒนาชุมชน,สนง.สหกรณ์ ,สนง.พาณิชย์,สนง.อุตสาหกรรม ฯลฯ
ด้านการเกษตร ๑. ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ - พืช (ข้าว , ผัก , ผลไม้) - สัตว์ (สุกร ,โค , กระบือ, ปลา) ๒. ภัยธรรมชาติ	๑. พัฒนา ปรับปรุง ผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน - ปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีคุณภาพตรงตามสายพันธุ์ - ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชแต่ละชนิด - ปรับปรุงพันธุ์สัตว์ให้มีคุณภาพคุ้มค่าต่อการลงทุน ๒. จัดหาตลาดจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรที่มีความยุติธรรม ๓. ส่งเสริมการเพาะปลูก,เลี้ยงสัตว์ ที่ปลอดภัยจากสารพิษ สารเคมีตกค้าง ๔. ลดต้นทุนในการผลิตโดยวิธีการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนให้เป็นประโยชน์ลดการใช้สารเคมี ๕. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร เช่น การแปรรูปผลิตผล ๖. ปรับปรุงแหล่งน้ำ คู คลอง เพื่อการเกษตรและการระบายน้ำที่ดีในช่วงฤดูน้ำหลาก	เทศบาลตำบลเขาเจียก กรมชลประทาน,สนง.พัฒนาที่ดิน,สนง.เกษตร ,สนง.พาณิชย์ ฯลฯ

สภาพปัญหาในชุมชน

ปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้รับผิดชอบ/หน่วยงานสนับสนุน
ด้านการสาธารณสุข ๑. ปัญหาสุขภาพร่างกาย ๒. ปัญหาสุขภาพจิต ๓. ปัญหาผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ	๑. จัดสวัสดิการด้านสาธารณสุขในชุมชน ๒. ส่งเสริมการกีฬา การออกกำลังกาย ๓. ส่งเสริมการสร้างนิสัยในการบริโภคที่ปลอดภัย ๔. รณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและไม่ติดต่อ ๕. ส่งเสริมให้ความรู้ด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน	เทศบาลตำบลเขาเจียก, รพสต.บ้านหัวถนน, สนง.สาธารณสุขอำเภอ ฯ จังหวัดฯ,โรงพยาบาลพัทลุง,ศูนย์สุขภาพจิต ฯลฯ
ด้านสังคม ๑. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ๒. ปัญหาครอบครัว ๓. ปัญหายาเสพติด ๔. ปัญหาด้านศีลธรรม ๕. ปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายทุน	๑. รวมกลุ่มกันเพื่อสอดส่องดูแลรักษาความปลอดภัย ๒. รณรงค์การลดปัญหาและความขัดแย้งในครอบครัว ๓. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด ๔. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกาย ๕. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ๖. การรวมกลุ่มเพื่อต่อรองราคา ๗. ส่งเสริมและอนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	เทศบาลตำบลเขาเจียก สภอ.เมืองพัทลุง, สนง.สาธารณสุข วัดเขาเจียก , วัดโคกชะงาย,โรงเรียนวัดโคกชะงาย , กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ

สภาพปัญหาในชุมชน

ปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้รับผิดชอบ/หน่วยงานสนับสนุน
ด้านสิ่งแวดล้อม ๑. ปัญหาขยะมูลฝอย ๒. ปัญหาฝุ่นละออง ๓. ปัญหากลิ่นรบกวน ๔. ปัญหาเสียงรบกวน	๑. จัดให้มีรถเก็บขยะและถังรองรับ ๒. จัดให้มีสถานที่ทิ้งขยะและกำจัดอย่างถูกวิธี ๓. ก่อสร้าง/ปรับปรุง ถนนลาดยาง ลาดคอนกรีต เพื่อแก้ปัญหาฝุ่นละออง ๔. ติดตั้งป้ายลดความเร็วในเขตชุมชน ๕. ก่อสร้างบ่อแก๊ซชีวภาพ ๖. ก่อสร้างบ่อพักมูลสัตว์ ๗. ใช้สารอีเอ็มในการกำจัดกลิ่นรบกวน ๘. จัดโซนนิ่งในการก่อสร้างโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	เทศบาลตำบลเขาเจียก กรมทางหลวง , สนง.โยธาธิการและผังเมือง ,สนง.สาธารณสุข
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๑. ไฟฟ้า ๒. ประปา ๓. ถนน ๔. ทางระบายน้ำ ๕. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑. ขยายเขตไฟฟ้า ๒. ขยายเขตประปา ๓. ก่อสร้าง/ปรับปรุงถนนเพื่อความสะดวกในการคมนาคม ๔. ก่อสร้าง/ปรับปรุงทางระบายน้ำเพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก ๕. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง	เทศบาลตำบลเขาเจียก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, การประปาส่วนภูมิภาค ,สนง.ทางหลวงชนบท, กรมชลประทาน

๓.๓ ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis

จุดแข็ง

๑. มีพื้นที่เหมาะสมในการทำเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกข้าว
๒. มีพื้นที่อยู่ใกล้เมืองพัทลุงซึ่งเป็นเขตขยายตัวทางด้านธุรกิจการค้า ทำให้มีความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง การติดต่อบริการต่างๆ
๓. ภูเขาเจียก มีความเหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญระดับพื้นที่และจังหวัด
๒. ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง
๓. มีศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชน

จุดอ่อน

๑. ปัญหาการจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ
๒. ตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรที่ไม่แน่นอน
๓. ปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง

โอกาส

๑. นโยบายผู้บริหารท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนา
๒. นโยบายการพัฒนาจังหวัด,อำเภอ
๓. นโยบายของรัฐบาล

อุปสรรค

๑. งบประมาณ
๒. ภาพลักษณ์เชิงลบในสายตาของบุคคลภายนอก
๓. ปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง

บทที่ ๔
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแนวทางการพัฒนา

๔.๑ วิสัยทัศน์การพัฒนา

"จัดทำผังเมือง ประเทืองเศรษฐกิจ
คุณภาพชีวิตสดใส ใส่ใจการศึกษา
พัฒนาการบริหาร สืบสานประเพณีวัฒนธรรม"

๔.๒ พันธกิจ

๑. ส่งเสริมพัฒนาการจัดทำผังเมืองเพื่อการเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การเกษตรก้าวหน้าและยั่งยืน

๒. ส่งเสริมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเมืองพัทลุงตามกรอบผังเมือง

๓. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๔. ส่งเสริมพัฒนาการศึกษา การกีฬา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม

๕. ส่งเสริมพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

๔.๓ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

๑. วางแผนการจัดทำผังเมืองเพื่อการเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการเกษตร

๒. โครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเมืองพัทลุงอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพ มีรายได้ที่เพียงพอ สามารถพึ่งพาตนเองได้

๔. ประชาชนได้รับการพัฒนาการด้านศึกษา การกีฬา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

๔.๓ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Goals)	ตัวชี้วัด (Kpls)	ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Targets)				
			ปี ๕๙-๖๓	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓
๑. วางแผนผังเมืองเพื่อการเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการเกษตร	๑. ร้อยละของพื้นที่ได้รับการวางแผนการจัดทำผังเมืองเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม	๑.พื้นที่ได้รับการวางแผนการจัดทำผังเมือง	๑๐๐ %	๖๐	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐
๒. โครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	๑.ร้อยละของโครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	๑.โครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่	๑๐๐ %	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐
๓. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพ มีรายได้ที่เพียงพอ สามารถพึ่งพาตนเองได้	๑. ร้อยละของประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพ มีรายได้ที่เพียงพอ สามารถพึ่งพาตนเองได้	๑.ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพ มีรายได้ที่เพียงพอ สามารถพึ่งพาตนเองได้	๑๐๐ %	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐
๔. ประชาชนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑.ร้อยละของประชาชนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑. ประชาชนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๐๐ %	๗๐	๘๐	๙๐	๙๕	๑๐๐
๕. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล	๑. ร้อยละของประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล	๑. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล	๑๐๐ %	๖๐	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐

บทที่ ๕
ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประชาชนอยู่ดีมีสุข	๑.แนวทางการปรับโครงสร้างภาคเกษตรและพัฒนาตลาดการเกษตร	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
	๒.แนวทางการปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
	๓.แนวทางการปรับโครงสร้างการท่องเที่ยว การบริการ และการค้า	สำนักปลัดเทศบาล
	๔.แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	กองช่าง
	๕.แนวทางการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้	สำนักปลัดเทศบาล
	๖.แนวทางการส่งเสริมการแปรรูปการผลิตทางการเกษตรและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	สำนักปลัดเทศบาล
	๗.แนวทางการพัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	สำนักปลัดเทศบาล
	๘.แนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
	๙.แนวทางการพัฒนาปศุสัตว์ สัตว์เลี้ยงและการประมง	สำนักปลัดเทศบาล
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ	๑.แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรมเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนา	สำนักปลัดเทศบาล,กองการศึกษา
	๒.แนวทางการอนุรักษ์ สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	สำนักปลัดเทศบาล,กองการศึกษา
	๓.แนวทางการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน	สำนักปลัดเทศบาล,กองการศึกษา
	๔.แนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม	สำนักปลัดเทศบาล,กองการศึกษา
	๕.แนวทางการส่งเสริมความพร้อมแก่เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	สำนักปลัดเทศบาล,กองการศึกษา
	๖. แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นท้องถิ่นที่แข็งแรงและน่าอยู่	สำนักปลัดเทศบาล,กองการศึกษา

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑.แนวทางการสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
	๒.แนวทางการคุ้มครองและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
	๓.แนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
	๔.แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
	๕.แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
	๖.แนวทางการควบคุมมลพิษจากขยะ น้ำเสีย ฝุ่นละออง ก๊าซ กลิ่นและเสียง	สำนักปลัดเทศบาล,กองช่าง
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	๑.แนวทางการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของท้องถิ่น	สำนักปลัดเทศบาล
	๒.แนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรและชุมชนตลอดจนปรับปรุงการให้บริการประชาชน	สำนักปลัดเทศบาล
	๓.แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย	สำนักปลัดเทศบาล

บทที่ ๖
การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

๖.๑ การรับผิดชอบในการประเมินผล

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเขาเจียกได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเขาเจียก ซึ่งประกอบด้วย

๑. นายน้อย หนูเจริญ		ประธานกรรมการ
๒. นายสมพงศ์ ช่วยเจริญ		กรรมการ
๓. นายสมชาย ดำน้อย		กรรมการ
๔. นายทนงนิตย์ นวลสมอ	ผู้แทนประชาคม	กรรมการ
๕. นางสาวอารียา เพ็งช่วย	ผู้แทนประชาคม	กรรมการ
๖. นางอารีย์ อภัยรัตน์		กรรมการ
๗. นายสมนึก พวงพวา		กรรมการ
๘. นายบุญธรรม สินทรัพย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๙. นายศักดิ์ ทองทรัพย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองคลัง		กรรมการ
๑๑. หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล		กรรมการและเลขานุการ
๑๒. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน		ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเขาเจียก มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของ ทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๖.๒ วิธีการติดตามและประเมินผล

การกำหนดรูปแบบที่จะใช้ในการติดตามและประเมินผล เพื่อตรวจสอบและดำเนินกิจกรรมตามโครงการ อยู่ภายใต้ระยะเวลาและงบประมาณที่ได้กำหนดหรือไม่ รวมทั้งผลการดำเนินงานโครงการที่วางไว้

๑.การติดตาม เป็นการตรวจสอบการดำเนินโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินกิจกรรมโครงการ

๒.การประเมิน เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจริงเมื่อดำเนินโครงการเสร็จเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์

๖.๓ การกำหนดห้วงระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล

๑.ห้วงเวลาในการติดตามและประเมินผลแต่ละโครงการอย่างน้อยโครงการละ ๑ ครั้ง

๒ ห้วงเวลาในการติดตามประเมินผลโครงการในภาพรวมปีละ ๑ ครั้ง โดยจัดทำรายงานผลและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผล ผู้บริหาร คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาสามปีให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน

การติดตามนั้นจะทำให้ทราบว่าขณะนี้ได้มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาสามปีถึงระยะใดแล้ว ซึ่งเทคนิคอย่างง่ายที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามได้ เช่น Gant Chart ทำให้หน่วยงานสามารถติดตามได้ว่าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีมีการดำเนินการในช่วงใด ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ แผนปฏิบัติการก็เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามผลการดำเนินงานดังกล่าว

แบบฟอร์มการประเมิน

แบบที่ ๑ การกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง : แบบที่ ๑ เป็นแบบประเมินตนเองในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะทำการประเมินและรายงานทุกๆ ครั้ง หลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์แล้ว

ชื่อ เทศบาลตำบลเขาเจียก

ประเด็นการประเมิน	มีการดำเนินงาน	ไม่มีการดำเนินงาน
ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น		
๑. มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
๒. มีการจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
๓. มีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ		
๔. มีการจัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
๕. มีการจัดประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
๖. มีคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา		
ส่วนที่ ๒ การจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น		
๗. มีการรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญของท้องถิ่นมาจัดทำฐานข้อมูล		
๘. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน		
๙. มีการวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น (SWOT) เพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่น		
๑๐. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับศักยภาพท้องถิ่น		
๑๑. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด		
๑๒. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๑๓. มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น		
๑๔. มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา		
๑๕. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด		
๑๖. มีการอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา		
๑๗. มีการจัดทำบัญชีกลุ่มโครงการในแผนยุทธศาสตร์		
๑๘. มีการกำหนดรูปแบบการติดตามประเมินผลแผนยุทธศาสตร์		

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง : แบบที่ ๒ เป็นแบบติดตามตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ๕ ปี โดยมีกำหนดระยะเวลาในการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานทุกๆ ๓ เดือน เริ่มตั้งแต่สิ้นสุดการดำเนินงานในเดือนตุลาคม–ธันวาคม หรือไตรมาสที่ ๑

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....เทศบาลตำบลเขาเจียก.....

๒.รายงานผลการดำเนินงานไตรมาสที่

(๑) ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม)　　(๒) ไตรมาสที่ ๒ (มกราคม – มีนาคม)

(๓) ไตรมาสที่ ๓ (เมษายน – มิถุนายน)　　(๔) ไตรมาสที่ ๔ (กรกฎาคม – กันยายน)

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ๓ ปี

๓. จำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนา ๓ ปี

ยุทธศาสตร์	ปีที่๑ ๒๕๕๙		ปีที่๒ ๒๕๖๐		ปีที่๓ ๒๕๖๑		ปีที่๔ ๒๕๖๒		ปีที่๕ ๒๕๖๓		รวม	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
รวม												

๔. จำนวนโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์	ปีที่๑ ๒๕๕๙		ปีที่๒ ๒๕๖๐		ปีที่๓ ๒๕๖๑		ปีที่๔ ๒๕๖๒		ปีที่๕ ๒๕๖๓		รวม	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
รวม												

๕. ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาปี ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่เสร็จ		จำนวนโครงการที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ		จำนวนโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ		จำนวนโครงการที่มีการยกเลิก		จำนวนโครงการที่มีการเพิ่มเติม		จำนวนโครงการทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รวม												

๖. การเบิกจ่ายงบประมาณปี ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์	งบปกติ		เงินสะสม		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รวม						

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๗. โครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจประจำปี ๒๕๕๙

โครงการ	ผลการดำเนินงาน			งบประมาณ	
	ดำเนินการเสร็จแล้ว	อยู่ในระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ	งบประมาณที่ได้รับ	งบประมาณที่เบิกจ่ายไป
รวม					

แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

คำชี้แจง : แบบที่ ๓/๑ เป็นแบบประเมินตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้และมีกำหนดระยะเวลาในการรายงานปีละ ๑ ครั้ง หลังจากสิ้นสุดปีงบประมาณ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....เทศบาลตำบลเขาเจียก.....

๒. วัน/เดือน/ปีที่รายงาน.....

ส่วนที่ ๒ <u>ยุทธศาสตร์ และโครงการในปี</u>.....

๓. ยุทธศาสตร์และจำนวนโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผน และจำนวนโครงการที่ได้ปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	
	จำนวนโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผน	จำนวนโครงการที่ได้ปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงาน

๔. ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม

ประเด็น	พอใจมาก	พอใจ	ไม่พอใจ
๑) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ / กิจกรรม			
๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ / กิจกรรม			
๓) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ / กิจกรรม			
๔) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ / กิจกรรมให้ประชาชนทราบ			
๕) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ / กิจกรรม			
๖) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด			
๗) ผลการดำเนินโครงการ / กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น			
๘) การแก้ไขปัญหา และการตอบสนองความต้องการของประชาชน			
๙) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ / กิจกรรม			
ภาพรวม			

๔. ผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ .....

๑) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ประเด็น	คะแนนความพึงพอใจ (เต็ม ๑๐ คะแนน)
๑) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ / กิจกรรม	
๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ / กิจกรรม	
๓) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ / กิจกรรม	
๔) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ / กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	
๕) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ / กิจกรรม	
๖) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	
๗) ผลการดำเนินโครงการ / กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ / กิจกรรม	
ภาพรวม	

๒) การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่เลือก

ตัวชี้วัดที่เลือก	หน่วย	ผลการดำเนินงาน		
		ก่อนดำเนินการ (จำนวน)	หลังดำเนินการ (จำนวน)	เพิ่ม /ลด